

الله راست می گوید: ولی شکم برادرت دروغ می گوید؛ به او عسل بده.

از ابوسعید خدری رضی الله عنه روایت است که می گوید: مردی نزد رسول الله صلی الله عليه وسلم آمده و گفت: برادرم شکم درد است. رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمود: «اسْقِه عَسَلًا»: «به او عسل بده»؛ بار دوم آمد، رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمود: «اسْقِه عَسَلًا»: «به او عسل بده»؛ در مرتبه سوم نیز فرمود: «اسْقِه عَسَلًا»: «به او عسل بده»؛ در مرتبه چهارم آمد و گفت: چنین کردم (اما بهبود نیافت)؛ پس رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمود: «صَدَقَ اللَّهُ، وَكَذَّبَ بَطْنُ أَخِيكَ، اسْقِه عَسَلًا»: «الله راست می گوید ولی شکم برادرت دروغ می گوید؛ به او عسل بده»؛ این بار عسل را به او داد و بهبود یافت.

[صحیح است] [متفق علیه]

مردی نزد رسول الله صلی الله عليه وسلم آمده و می گوید: برادرش از دردی در شکم رنجور و بیمار است. چنانکه از سایر روایات این حدیث مشخص می شود، وی مبتلا به اسهال بوده است. بنابراین رسول الله صلی الله عليه وسلم به وی امر می کند که به برادرش عسل بدهد. و او به برادرش عسل می دهد، اما خوب نمی شود. سپس نزد رسول الله صلی الله عليه وسلم آمده و از بهبود نیافتن برادرش می گوید؛ و رسول الله صلی الله عليه وسلم دوباره دستور می دهد به او عسل بدهد. و باز به وی عسل می دهد، اما خوب نمی شود. برای بار سوم نزد رسول الله صلی الله عليه وسلم آمده و ایشان را در جریان عدم شفای برادرش قرار می دهد. و رسول الله برای بار سوم هم به او می فرماید: به او عسل بده. وی بار سوم هم به او عسل می دهد اما برادرش خوب نمی شود. در نتیجه نزد رسول الله صلی الله عليه وسلم آمده و ایشان را در جریان عدم شفای برادرش قرار می دهد. این بار رسول الله صلی الله عليه وسلم می فرماید: «الله درست فرموده و شکم برادر تو دروغ می گوید، به او عسل بده». در اینجا دو احتمال وجود دارد: اول اینکه رسول الله صلی الله عليه وسلم از غیبی سخن می گوید که الله متعال به اطلاع ایشان رسانده است و با وحی به ایشان خبر داده که عسل شفا و درمان بیماری مذکور است. در نتیجه چندین مرتبه اشاره دارد که می فرماید: «فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ» [النحل: 69] «شفای مردم در آن است». و ایشان می دانسته که این نوع از بیماری با عسل درمان می شود. و چون در مرتبه چهارم به او دستور می دهد که برو و به او عسل بده. وی می رود و در مرتبه عسل درمان پیدا کند، اما چنانکه رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمودند: «لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأً يَأْذِنُ اللَّهُ»؛ «هر بیماری و دردی، دارویی دارد؛ پس هرگاه داروی بیماری به هدف برخورد کند، بیمار با اجازه الله متعال بهبود می یابد». به روایت مسلم (4/1729، ح2204).

